

Skutečnosti, které by podle těchto zásad opodstatňovaly vědomí stěžovatelovo o jeho neschopnosti k placení, nejsou v napadeném rozsudku zjištěny. Ovšem poukazují rozhodovací důvody na nepoměr mezi aktivy a pasivy při poměrně nepatrném rozsahu obchodu stěžovatelova, dále na okolnost, že stěžovatel splatil bratrovi 20.000 Kč právě v době rozhodné, ve které nepřicházely ještě v úvahu jím očekávané lepší podmínky výdělečné, a konečně na to, že zisk, stěžovatelem očekávaný, byl velmi pochybným. Avšak o tom, zda a kdy si stěžovatel tyto okolnosti uvědomil, rozhodovací důvody neuvažují a nepřihlízejí ani k tomu, co uvedl stěžovatel v návrhu na vyrovnávací řízení o příčinách úpadku, ač i tyto údaje mohou být závažnými ve směrech shora naznačených. Naopak předpokládají rozhodovací důvody, že si stěžovatel nebyl asi vědom číselně výše svých závazků. Neznal-li však stěžovatel ani rozsahu svého předlužení a neznal-li proto ani nepoměrnosti nekrytých dluhů k rozsahu své živnosti, závažnému pro výši očekávaného výdělku, nelze z pouhého vědomí, že jest předlužen, odvoditi závěr, že si byl vědom, že jest neschopným k placení ve smyslu shora vymezeném, když stěžovatel se hájil tím, že předpokládal, že bude s to, by uspokojil věřitele z výtěžku, jehož docílí v lázeňské saisoně 1923. Rozsudek prvé stolice spočívá tudíž na nesprávném použití zákona pokud se týče pojmu neschopnosti k placení. Proto bylo jej z důvodu čís. 9 písm. a) § 281 tr. ř. zrušiti, aniž bylo třeba zabývatí se ostatními vývody zmateční stížnosti, k nimž budiž jen podotknuto, že v době před zavedením vyrovnávacího řízení jest konání splátek a dělání nových dluhů dlužníkovi, ví-li, že jest neschopen k placení, zapovězeno bez rozdílu, zda náleží jinak k obvyčnému provozování obchodu, dále, že děláním nových dluhů byli poškozeni noví věřitelé, jež dostali toliko 25% ní kvotu svých pohledávek, a že splátky zmenšily fond, z něhož měli všichni věřitelé býti uspokojeni stejnoměrně dle poměru svých pohledávek, konečně, že příčinná souvislost mezi poškozením věřitelů a opomenutím včasného návrhu na vyrovnávací řízení musela by býti ovšem opodstatněna jinými skutečnostmi, než konáním platů a děláním nových dluhů, kteréžto protiprávní úkony jsou beztak zákonem jmenovitě samy o sobě zachyceny.

Čís. 1725.

Skutková podstata zločinu ukrývání dle §u 214 tr. zák. předpokládá, že pachatel znal čin chráněncův a podrobnosti, jež jej činí zločinem.

(Rozh. ze dne 16. září 1924, Zm I 543/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Hradci Králové ze dne 23. června 1924, kterým byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem ukrývání podle §u 214 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost opírá se o důvody zmatečnosti čís. 5 a 9 a) §u 281 tr. ř. Napadeným rozsudkem byla stěžovatelka uznána vinnou, že jednoho dne v měsíci březnu 1924 v B. pátrající vrchnosti pŕtahy, sloužící k odhalení zločinu Marie D-ové, zatajila, t. j. jejich vyjevení překaziti neb aspoň stížiti hleděla, a že tím spáchala zločin nadřžování zločinu podle §u 214 tr. zák. V důvodech zjiřřuje sice rozsudek, že zločinná činnost stěžovatelčina spočívala v tom, že vkladní knížku hospodářské banky v N., znějící na 7000 Kč, o kterou jde a jež tvořila nebo mohla tvořiti pŕtah k usvědčení Marie D-ové ze zločinu, za vinu jí kladeného, — jde o rozřřířování padělaných německých rentových pětimarkových poukázek (Goldmarkscheine) — četnictvu zatajila, ač jí bylo známo, že D-ová byla pro rozřřířování oněch poukázek ve vazbě, a sledává v tomto jednání stěžovatelky skutkovou podstatu zločinu dle §u 214 tr. zák. Ke skutkové podstatě tohoto zločinu se však předpokládá, by pachatel znal čin chráněncův a podrobnosti, jež čin ten činí zločinem. Těmto podmínkám napadený rozsudek nevyhovuje, ježto neuvádí skutkový c h o k o l n o s t ě, ze kterých by bylo možno usuzovati, že stěžovatelka věděla, pro jaký trestný čin je D-ová ve vazbě, tím méně pak, že podrobnosti činu dobře znala. Rovněž nezjiřřuje, v jaké souvislosti byla vkladní knížka, jejíž zatajení má býti pokládáno za zatajení pŕtahů sloužících k odkrytí zločinu Marie D-ové, se zločinem padělání po pŕípadě rozřřířování padělaných německých peněz. Bez zjiřřění právě uvedených okolností, jež při správném použití zákona bylo nálezu soudnímu položití za základ, nelze však zrušovacímu soudu ve věci samé rozhodnouti.

Čís. 1726.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

»Zástupem« (§ 39 zákona) jest nahodilé sejítí se více lidí, jejichž osobnost nepadá na váhu a vůči celku mizí, takže se na zástupu ničeho nezmění, když z něho jednotlivci odejdou nebo k němu přistoupí. Nezáleží na tom, je-li zástup v hloučcích rozptýlen na malé ploše, jen když všechny osoby zástupu mají možnost výrok pachatelům postřehnouti.

Podstata »popuzování« dle §u 14 čís. 4 zákona záleží v tom, že pachatel se snaží vzbuditi u jiných osob rozhodnutí, by vykonaly jakýkoliv buď násilný nebo nepřátelský čin proti osobě třetí. Jako prostředku k popuzování (na rozdíl od pobuřování dle čís. 1 §u 14 zákona) lze použiti i méně intenzivní formy (na pŕ. promluvy, výzvy).

Po stránce subjektivní vyžaduje pŕččin dle §u 14 čís. 4 zákona popuzování úmyslné, spojené s vědomím pachatelovým, že jeho jednání jest způsobilé popuditi i jen k jednotlivému činu násilnému nebo nepřátelskému.

Při odsouzení pro pŕččin dle zákona na ochranu republiky nelze uznati na ztrátu práva volebního.

(Rozh. ze dne 17. září 1924, Zm I 236/24.)